

Thema:	Tevreden dankbaar
Tekst:	1 Tm. 6 ⁶⁻⁸
Lezen:	1 Tm. 6 ^{2b-10, 17-19}
Gehouden te: Door:	Uithuizermeeden op 04 november 2015 (19.30 uur) dankdag L.S.K. Hoogendoorn

v/g

ps. 24:1

gebed

L 1 Tm. 6^{2b-10, 17-19}

ps. 49:2,3

T 1 Tm. 6⁶⁻⁸ Tevreden dankbaar

ps. 73:10

credo: NGB 2

ps. 19:1,3

gebed: zie bijlage

collecte

LvK gz. 350

zegen

intro

Een boer die niet klaagt is geen boer.
Zou dat waar zijn?
En zou zo'n boer een uitzondering zijn?

De gemiddelde inkomens in de land- en tuinbouw liggen in Nederland fors hoger dan in landen als Frankrijk, Duitsland en België.
Wat dit betreft hebben onze agrariërs niet te klagen.
Toch waren en zijn er best wel zorgen.
Inkomenstoelagen gaan omlaag.
Prijzen wisselen.
Quota zijn afgeschaft.
In alle EU-lidstaten staan de inkomens onder druk.
Hoe moeten marges worden verdeeld?
Hoe zit het met de afzetmarkten?
Onze tulpen enz. mogen we niet meer aan Rusland verkopen...
Hoe zit het met de internationale concurrentie?

Boeren en tuinders en wij allemaal hebben de economische crisis achter de rug.
Maar het herstel is nog niet bij iedereen merkbaar.
Bij u/jou wel, of ook (nog) niet?
Eenverdieners worden onevenredig zwaar belast, vinden zichzelf en christelijke politici.
Rijken worden rijker, armen armer.
7.500 huishoudens in Nederland hebben elk € 14,7 miljoen.
Dat is ruim 10% van ons totale vermogen.
Nederland telt zo'n 7,5 miljoen huishoudens, dus reken maar uit...
Wel staat Nederland in de top-5 van Europese landen met de laagste inkomensverschillen.
Kunt u rondkomen van uw uitkering en minimumloon?

Van uw rianter inkomen, zodat u er ook leuke dingen mee kunt doen als een mooier huis, een luxere auto en een 2^e of 3^e vakantie?
Het meer is nooit vol, luidt een gezegde.
Dat geldt de rijke dwaas van Lc. 12.
Hij bouwde steeds grotere schuren.
Hoe diep of ondiep is het peil van uw meer?

Tevreden dankbaar.
Zo vat ik de boodschap van vanavond samen vanuit 1 Tm. 6⁶⁻⁸.

Je moet er maar op komen: verdienen aan godsdienst...!

We kennen dat bv. van Amerikaanse televisiedominees.
Zij kloppen geld uit de zakken van kerkgangers, steken het grotendeels in eigen zak, rijden rond in luxe auto's en vliegen rond in privé-jets.
Maar er is niets nieuws onder de zon.

De kerk kent al lang het kwaad van de simonie.
In Hd. 8 biedt Simon de tovenaars Petrus en Johannes geld aan om de Heilige Geest te kopen, om die dmv handoplegging over te dragen aan goedgelovigen te Samaria.
Simon bekeert zich van deze zonde na Petrus' banvloek.
Maar de kerk gaat handel drijven in geestelijke ambten en goederen en zaken.
Deze zonde – want dat is het – heet naar Simon simonie.

Ook Paulus kent in Korinte en Efeze rondreizende wijsgeren en predikers die zich voor hun boodschap royaal laten betalen.
Onder hen verkondigers van Jezus de Christus.
Een nieuw geluid, sensationeel, zoals men het in het Samaria van Simon en Athene beluistert.
Daar wil men de portemonnee wel voor open trekken!

Inderdaad, zegt Paulus.
Godsdienst is winstgevend.
Zeer winstgevend zelfs!
Alleen: niet in klinkende munt.
Alleen tevreden vroomheid maakt tevreden dankbaar.
Eerbied, respect, ontzag voor God brengt op zich geen geld in het laatje.
Overgave en gehoorzaamheid aan God belooft een ander kapitaal: leven in heden en toekomst.¹

Tevredenheid werd toen als deugd beschouwd.
Je kunt tevredenheid ook als volgt omschrijven:
je voorziet jezelf van zó'n inkomen waarmee je genoegzaam kunt rondkomen.
Je bent jezelf genoeg, je weet je voor je geluk niet afhankelijk van bezit en rijkdom.
Je bent tevreden met wie je bent en wat je hebt, jouw meer is vol genoeg voor jou.
Je bent niet jaloers op wie meer is of heeft.

Zo tevreden is Paulus.
Hij smijt geen geld over de balk als hij de drachmen en talenten kan laten rollen.
Evenmin klaagt hij als hij tekorten heeft.
Wat is het geheim van zijn boekhouding?
Ik ben tegen alles bestand door Hem die mij kracht geeft: God/Christus.²

Hoe tevreden bent u?
Zoekt u uw identiteit in geld en goed, naam en status, opbrengst en winst?
Of weet u zich afhankelijk van uw hemelse Vader die voorziet in wat u nodig hebt?
Wat is het geheim van uw omgang met wat binnenkomt en uitgaat?
Wat en waar is uw schat en dus uw hart(sbegeren)?
Vroomheid is zeer winstgevend als die is overgoten met de saus van tevredenheid.

¹ 1 Tm. 4⁸.

² Flp. 4¹⁰⁻¹³.

Deze stelling van Paulus staat haaks op het geldelijk een slaatje slaan uit godsdienst.
Hij onderbouwt zijn stelling met een algemene levenswijsheid:
want we hebben niets ingebracht in de wereld.

Op de geboorte van ons als baby volgde alleen de moederkoek.
Geen gevulde geldbuidel, geen ingevulde spaarrekening.
Vervolgens kregen we alleen die voeding die we nodig hadden.
Onze handen graaiden niet naar geld.
Allereerst zocht onze mond naar tepel of speen voor melk: onze 1^e levensbehoefte.
Ook werden we niet met kleren aan geboren.
Denkt Paulus aan Job en Prediker:
Naakt ben ik uit de schoot van mijn moeder gekomen?³

Paulus stelt ergens:
Het schema van deze wereld gaat voorbij: huwelijk, verdriet, vreugde, bezit.⁴
En Johannes: afgunstige inhaligheid is niet uit God, maar werelds.⁵

Baby Naaktgeboren groeit en gaat verdienen.
Als geestelijke, boer, fabrikant, ondernemer of anders.
Misschien schopt hij het van krantenjongen tot directeur van een multinational.
Maar hij wordt oud en sterft.
Zijn vermogen kun je hem meegeven in zijn kist, maar dit wordt dan dood kapitaal.
Hij kan er niets meer mee en moet het achterlaten.
Het is zo klaar als een klontje dat we niets uit de wereld kunnen meenemen aan geld of goed.

Job en Prediker vullen aan:
...even naakt keer ik/keert hij in de moederschoot terug.
Niets van wat hij heeft verworven en in handen dacht te hebben, neemt hij mee.
Zijn bestaan was vol ellende, verdriet en ontevredenheid.
Zijn meer was nooit vol.
Onrust en onzekerheid jaagde hem voort.

Dit is de 2^e helft van de stelling waarmee Paulus onderbouwt:
vroomheid is zeer winstgevend als die is overgoten met de saus van tevredenheid.
Dit te beseffen bij het leven is wijs.
Naar de wijsheid van Ps. 49:
Nee, een mens, hoe rijk ook, ontkomt niet aan het duister,
hij is met heel zijn uitbuiting en pronkzucht als een dier dat wordt afgemaakt.⁶
De dood maakt arm en rijk aan elkaar gelijk.
De dood kent geen enkele handel en economie en maakt van veel miljarden even zoveel nullen.

Laten wij ons wijs maken?
God laat ons gratis geboren worden met lege handen.
De dood laat zich niet afkopen en met lege handen verschijnen wij voor God.
Voor geld is niet alles te koop.
Zelfs Jezus kon ons niet van onze zonden vrijkopen met geld, goud of zilver.
Met geld kunnen wij ons niet inkopen in een kamer in het Vaderhuis.
Het nieuwe Jeruzalem kent geen tempel, zon of maan, en ook geen beurs of bankgebouw.
En toch: als wij wijs hebben geleefd, als tevreden dankbaren en dankbare tevredenen,
erven wij schatten die nimmermeer vergaan, waardevast,
waardevoller van alle goud en zilver en kapitalen van deze wereld bij elkaar!
Jezus' kostbaar bloed is de prijs hiervoor.

Daarom zullen wij hier en nu tevreden zijn met de eerste levensbehoeften:

³ Job 1²¹, Pred. 5^{14v}.

⁴ 1 Kor. 7^{29vv}.

⁵ 1 Jh. 2¹⁶.

⁶ Ps. 49^{6v} 13 17-21.

'bed, bad en brood'⁷, een dak boven je hoofd en kleding aan je lijf.
Jezus zei al: Maak je geen zorgen over eten, drinken, kleding, levensduur: God zorgt.⁸
Rijkdom is onzeker.
God voorziet ons royaal van alles om ervan te genieten.⁹
God is bij machte uit de overvloed van zijn majesteit elk tekort van ons aan te vullen door Christus Jezus.¹⁰
Als het gaat om de diaconie-collecte voor Jeruzalem schrijft Paulus aan de Korintiërs:

God heeft de macht u te overstelpen met al zijn gaven,
zodat u altijd en in alle opzichten voldoende voor uzelf hebt
en ook nog ruimschoots kunt bijdragen aan allerlei goed werk ¹¹
Wees tevreden dankbaar.
Laat uw meer snel vol zijn.
Laat uw hand een kinderhand zijn; gauw gevuld.
Vergeleken met zovelen op deze aarde zijn wij allemaal rijk.
Niemand van ons zit hier naakt.
Niemand van ons is zonder eten, drinken of een huis.
Niemand van ons is afhankelijk van de opbrengst van de krant voor dak- en thuislozen,
zoals die mevrouw die elke vrijdag voor de plaatselijke kruidenier staat in Uithuizermeeden.
We mopperen al gauw over het teruglopen van voorzieningen, bv. in de zorg.
De rente is laag, voor de hypotheeklener voordelig, voor de spaarder nadelig.
Het is naar voor een v/m om te zeggen tegen hun kind: 'Daar hebben we geen geld voor.'

Job, beroofd van alles en 10 kinderen, looft de naam van God.¹²
Habakuk dankt bij geen oogst, kleine oogst en lege stallen.¹³
Paulus laat zich voorstaan op zijn zwakheid ter wille van de kracht van Christus.¹⁴

Laten wij van hen leren om tevreden te danken, of het nu voor veel is of weinig.

⁷ Minimumvoorzieningen voor vluchtelingen/asielzoekers.

⁸ Mt. 6²⁵ = Lc. 12²².

⁹ 1 Tm. 6¹⁷.

¹⁰ Flp. 4¹⁹.

¹¹ 2 Kor. 9⁸⁻¹⁵.

¹² Job 1²¹.

¹³ Hab. 3^{17vv}.

¹⁴ 2 Kor. 11⁹.

dank:

seizoenen: zaaien/poten -> oogst

school

studie

stage

werk

gezondheid, 'lust, zin, kracht, opgewektheid'

welvaart: o.a. voorzieningen

welzijn

diaconie

uitkering

sociale werkplaats

dagbesteding

zorg

vrede, vrijheid, veiligheid

economie: overheden/organisaties

kerk: 3-ene God/beloften/HS/gdh/kr/cie's/cave/verr./'kerkplein'

kdh: vrede, recht, vreugde

Niets uit dit document mag gepubliceerd, vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de predikant ds. L.S.K. Hoogendoorn. Ter voorbereiding van en openbaarmaking in de zondagse eredienst, en of ter voorbereiding van Bijbelstudie-[bijeenkomsten] is geen toestemming nodig, wel wil de predikant daarvan in kennis gesteld worden.

lsk.hoogendoorn@solcon.nl